

Acta Carpathica Occidentalis

PŘÍRODA ZÁPADNÍCH KARPAT

Muzeum regionu Valašsko, Vsetín
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně

AKTUALITY A PERSONÁLIE – CURRENTS NEWS AND PERSONALS

Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti v roce 2015

Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti (dále MSP ČBS) sídlí od roku 2011 ve Valašském Meziříčí a sdružuje zájemce o botaniku především z oblasti severní, střední a východní Moravy a Slezska. Hlavní náplní činnosti pobočky je pořádání terénních exkurzí, workshopů, terminačních setkání, vícedenních floristických minikurzů i dalších akcí, jejichž cílem je podporovat a rozvíjet botanickou činnost v regionu Slezska a severní Moravy.

Začátek nového kalendářního roku a první aktivita pobočky je již tradičně spojena s výroční schůzí, která proběhla 28.II.2015 v Muzeu regionu Valašsko, v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Součástí tohoto setkání byl stejně jako v předchozích letech také blok přednášek a krátkých sdělení, rozdělených na několik tematických celků. Jednotlivé příspěvky spojené jak s regionem severovýchodní Moravy, tak s celorepublikovým dosahem přednášeli (v rámci tematických okruhů řazeno abecedně):

- Databáze, publikace nálezů: Dančák Martin (Katedra ekologie a ŽP, UP Olomouc): Seriál Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska v časopise Acta Musei Silesiae; Danihelka Jiří (Ústav botaniky a zoologie, MU Brno): PLADIAS – Integrace floristických dat: další pokus o fytogeografický atlas; Kocián Petr (Nový Jičín): Nálezová databáze MSP ČBS; Lustyk Pavel (Svitavy): Addimenta ve Zprávách ČBS;
- Vegetace: Kalníková Veronika (Ústav botaniky a zoologie, MU Brno): o sukcesi na štěrkových náplavech; Kočí Martin (Karlovice): Beskydská vegetace s omějem tuhým moravským (*Aconitum firmum* subsp. *moravicum*), projekt Life; Mládek Jan (Katedra ekologie a ŽP, UP Olomouc): Druhově bohatá společenstva mají schopnost se vyrovnat s ochuzováním o živiny: výsledky dlouhodobých pokusů se sečením a pastvou;
- Cévnaté rostliny: Jindra Ivan (Zlín): Botanický průzkum PR Dubcová a fytoecologické zhodnocení lokalit PP Hrádek, PP Čertovy skály a PP Kopce; Kocián Petr (Nový Jičín): Seriál Poznámky k adventivní flóře severní Moravy a Slezska; Maleňáková Hana (Katedra ekologie a ŽP, UP Olomouc): Rozšíření všivců (r. *Pedicularis*) v CHKO Beskydy; Tkáčiková Jana & Fajmon Karel (Muzeum regionu Valašsko, SCHKO Bílé Karpaty): Minifloristický kurz MSP ČBS 2014 Horní Lideč;
- Mechorosty: Kubešová Svatava & Tkáčiková Jana (MZM Brno, Muzeum regionu Valašsko): Bryologické průzkumy v PR Kutany a Halvovský potok; Procházková Jana (Ústav botaniky a zoologie, MU Brno): Epifytické mechorosty údolí Černé Ostravice; Táborská Markéta (VÚKOZ Brno a Ústav botaniky a zoologie, MU Brno): Vliv druhu stromu a stádia rozkladu na společenstva mechorostů na tlejícím dřevě v jedlobukovém pralese Salajka;
- Výzvy: Mládek Jan (Katedra ekologie a ŽP, UP Olomouc): Projekt Nové technologie vegetačních úprav svahů dálničních a silničních koridorů pro zvýšení dlouhodobé efektivity zvláštní územní ochrany přírody; Podhorný Jaroslav (ČSOP Hořeprník Prostějov): Expedice Pálava.

Během roku 2015 proběhlo devět floristických exkurzí, jak v samostatné režii pobočky, tak ve spolupráci s dalšími státními i nevládními organizacemi. Z nich jedna exkurze byla zaměřena na mechorosty a jedna na mykologii. Uskutečnil se také týdenní celostátní floristický minikurz v Litovli ve spolupráci s ústředím ČBS (za pobočku se o organizaci postarali Martin Dančák a Jana Tkáčiková).

PŘEHLED JEDNOTLIVÝCH AKCÍ V KALENDRÁRNÍM POŘADÍ

28.III.2015, Bryologická exkurze do PR Klenov ve Vsetínských vrších. Navštívili jsme skály a květnatou bučinu v PR Klenov. Vedoucí: Svatava Kubešová a Jana Tkáčiková.

11.V.2015, Společná exkurze MSP ČBS a katedry ekologie PŘF UP do PR Obřany v Hostýnských

- vrších. Trasa vedla do suťových lesů a na zřícenině hradu na vrchu Obřany, do suťových lesů v PR Smrdutá a luk v PP Na Jančích. Vedoucí: Martin Dančák a Václav Dvořák (botanika), Robin Kundrata (zoologie).
- 18.V.2015, Společná exkurze MSP ČBS a katedry botaniky PŘF UP do Hranického krasu. Trasa vedla přes Hranickou propast v NPR Hůrka u Hranic, PR Velká a Malá Kobylanka do PP Nad kostelíčkem. Vedoucí: Michal Hroneš a Martin Dančák (botanika), Alois Čelechovský (zoologie).
- 13.VI.2015, Vidnavské mokřiny. Prošli jsme vlhké louky v PR Vidnavské mokřiny, zaměřili jsme se na srovnání s vegetační studií J. Vicherka z 50. let 20. století. Navštívili jsme také bývalý kaolínový lom na JV okraji Vidnavy. Vedoucí: Radim Hédli.
- 27.VI.2015, Zábřežské louky. Navštívili jsme PR Koutské a Zábřežské louky s mokřadní lučinou a osťovicovou vegetací, která byla podrobně dokumentována v 50. letech 20. století E. Balátovou. Vedoucí: Radim Hédli.
- 12.–18.VII.2015, Celostátní floristický minikurz v Litovli. Zorganizovalo ústředí ČBS ve spolupráci s MSP ČBS.
- 11.VII.2015, Exkurze do rašelinného lesa a na rašelinné a slatinné mokřady Moravskoslezských Beskyd (od údolí Černé Ostravice, na hřeben Bílého Kříže a k osadě Jančíkovci). Vedoucí: Marie Popelářová, Eva Pietorová, Zbyněk Lukeš a Radim Poledník.
- 25.VII.2015, Ve stopách Kiliánových – potoky Slezských Beskyd. Exkurze zaměřená na mechorosty a cévnaté rostliny. Navštívili jsme rašeliniště Kotelnice. Exkurze proběhla ve spolupráci s Muzeem Beskyd Frydek-Místek. Vedoucí: Jana Tkáčiková a David Hlisenkovský.
- 22.VIII.2015, Řekou Morávkou. Navštívili jsme PP Profil Morávky a nově vzniklou PP Niva Morávky. Následoval přesun do Vyšních Lhot do NPP Skalická Morávka na nejzachovalejší část divočího toku. Exkurze byla zaměřena na šterkové náplavy a lužní lesy lemující řeku. Vedoucí: Veronika Kalníková.
- 12.IX.2015, Mykologická exkurze v obci Bílá. Navštívili jsme lokality výskytu zajímavých hub nejhořejšího toku Bílé Ostravice. Vedoucí: Jiří Lederer.
- 21.XI.2015, Podzimní determinační setkání – rod *Persicaria*. Tradiční setkání zaměřené především na určování složitějších rodů rostlin se konalo v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Lektor: Jiří Danihelka.

DALŠÍ AKTIVITY A DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE

Významnou aktivitou, kterou se v roce 2015 podařilo uskutečnit, bylo spuštění Nálezové databáze MSP ČBS (www.nalezovka.cz). Databáze se začala velmi rychle plnit a k 1. 11. 2015 v ní bylo zapsáno celkem 13561 floristických záznamů.

V únoru vyšlo čtvrté číslo pobočkového časopisu Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS (Muzeum regionu Valašsko, Vsetín, 52 pp.). Redakční rada pracovala ve složení: Petr Kocián (předseda), Blanka Brandová, Martin Dančák, David Hlisenkovský, Veronika Kalníková (výkonný redaktor), Svatava Kubešová, Marie Popelářová a Jana Tkáčiková. Dále vyšly dvě samostatné přílohy Zpráv věnované informačním materiálům Floristického kurzu ČBS v Litovli 2015 (DANČÁK et al. 2015) a výsledkům floristického minikurzu MSP ČBS Horní Lideč 2014 (TKÁČIKOVÁ et al. 2015).

V roce 2015 pobočka zařadila pokračování projektu zaměřeného na floristický průzkum území vsetínského okresu – Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy. Tomuto projektu je věnována samostatná stránka www.mapovanivs.cz, kde jsou postupně zveřejňovány zjištěné výsledky.

Podrobné zprávy o aktivitách pobočky jsou průběžně umísťovány na webových stránkách pobočky (www.ms-cbs.cz), které spravuje Petr Kocián. Na stránkách jsou k dispozici jak organizační informace (členství, poplatky, atd.), tak výsledky a postřehy z exkurzí i další botanické materiály a data vztahující se k regionu severovýchodní Moravy.

K 1.XI.2015 měla pobočka 59 členů (v roce 2015 přibylo sedm nových členů), z toho 25 členů ČBS. Výbor pobočky v roce 2015 pracuje ve složení: Martin Dančák (předseda), Jana Tkáčiková (místo-předsedkyně), Marie Popelářová (jednatelka), Petr Kocián (hospodář, správce členské základny), David Hlisenkovský (člen výboru), Veronika Kalníková (člen výboru).

Moravskoslezská pobočka ve svých řadách ráda uvítá všechny zájemce o botaniku nejen z regionu střední, severní a východní Moravy a Slezska. Pokud byste se chtěli stát členy pobočky, veškeré potřebné informace najdete na internetových stránkách www.ms-cbs.cz.

LITERATURA

- DANČÁK M., DVOŘÁK V. & HRONEŠ M. (2015): Floristický kurz České botanické společnosti, Litovel 2015 (12.–18. 7. 2015). Informační materiály pro účastníky. Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 4, Příloha 1: 1–29.
- TKÁČIKOVÁ J., DANČÁK M. & FAJMON K. [eds] (2015): Výsledky floristického minikurzu Moravskoslezské pobočky ČBS Horní Lideč (13.–15. června 2014). Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 4, Příloha 2: 1–48.
- TKÁČIKOVÁ J. (2015): Sítové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2015. Ms., 45 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí KÚ Zlín]

MARTIN DANČÁK¹ & JANA TKÁČIKOVÁ²

¹Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta, Katedra ekologie a životního prostředí, Šlechtitelů 27, CZ-783 71 Olomouc, e-mail: martin.dancak@upol.cz

²Muzeum Beskyd Frýdek-Místek, Hluboká 66, CZ-738 01 Frýdek-Místek, e-mail: jana.tkacikova@muzeumbeskyd.com

Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2015

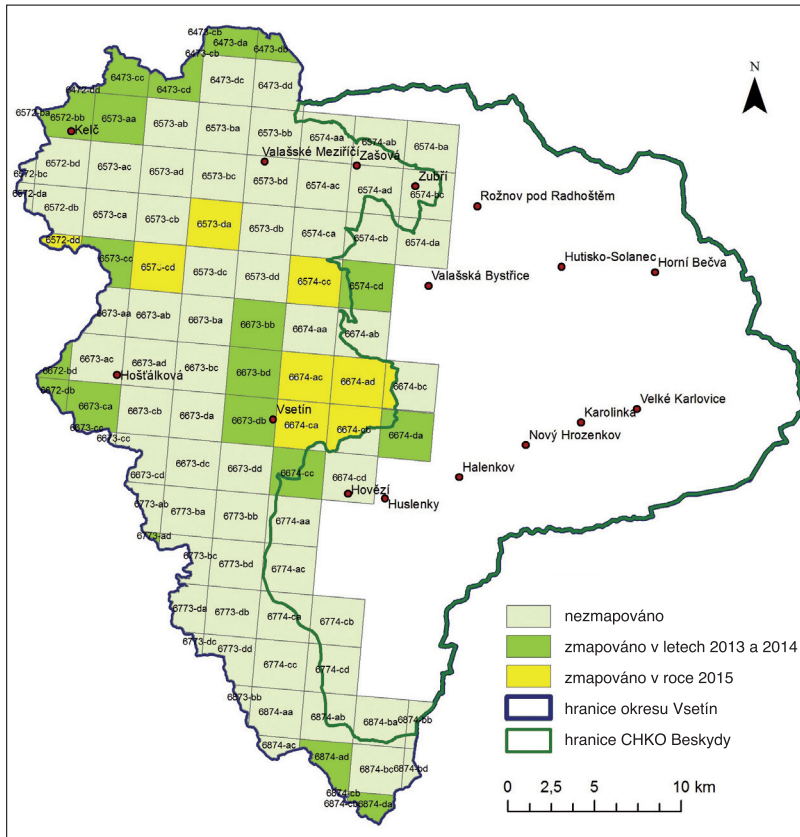
Síťové mapování cévnatých rostlin probíhalo na Vsetínsku již třetí vegetační sezónu. Sběr botanických dat na území vsetínského okresu, přesněji pouze na území ležícím mimo Chráněnou krajinnou oblast Beskydy, navazoval na výsledky z roku 2014 (TKÁČIKOVÁ et al. 2014) a na pilotní část, která proběhla v roce 2013 (TKÁČIKOVÁ et al. 2013), s využitím metodiky použité během síťového mapování cévnatých rostlin na území CHKO Beskydy (POPELÁŘOVÁ et al. 2011). Základním cílem mapování bylo zjištění přítomnosti všech druhů cévnatých rostlin v jednotlivých mapovacích polích (Obr. 1) ve vybraném území. Pozorované rostliny se zaznamenávaly do tzv. škrtačích formulářů. V roce 2015 mapování probíhalo v devíti mapovacích čtvrcích zvolených tak, aby co nejlépe zachycovaly druhovou diverzitu květeny. Čtverce pokrývaly většinu biotopů vyskytujících se na území okresu a na ně svým výskytem vázaných druhů rostlin. Výběr byl cílen také na pokrytí většiny fytochorionů zasahujících na území vsetínského okresu: 76a. Moravská brána vlastní, 80a. Vsetínská kotlina, 81. Hostýnské vrchy a 82. Javorníky.

Celkem bylo zaznamenáno 2077 údajů o výskytu cévnatých rostlin. Podle aktuálního červeného seznamu (GRULICH 2012) se tyto údaje týkají i 45 ohrožených či vzácnějších taxonů cévnatých rostlin (TKÁČIKOVÁ 2015). Jsou to např. zástupci vstavačovitých (*Cephalanthera damasonium*, *Dactylorhiza fuchsii*, *D. majalis*, *D. sambucina*, *Gymnadenia conopsea*, *Listera ovata*, *Orchis mascula*, *Platanthera bifolia* a *Traunsteinera globosa*), ale také některé druhy teplomilné (*Cirsium pannonicum*, *Crepis praemorsa* a *Geranium sanguineum*) očekávané a potvrzené v těsném okolí Vsetína. Další skupinou jsou druhy lesní, vázané jak na zachovalé listnaté háje teplejších poloh (*Aquilegia vulgaris*, *Arum cylindraceum*, *Cerastium lucorum*, *Lilium martagon*, *Stachys alpina*), tak na horské bučiny až jedlobučiny (*Blechnum spicant*, *Dentaria enneaphyllos*, *Dentaria glandulosa*, *Luzula luzulina*, *Polystichum aculeatum* a *Veronica montana*). Výrazná je i skupina druhů vázaných na zachovalé pastviny a krátkostébelné louky (*Antennaria dioica*, *Hypochaeris maculata*, *Viola canina* subsp. *ruppii*), které mizejí vlivem eutrofizace krajiny a absence odpovídajícího hospodaření. K fytogeograficky významným druhům náleží skupina taxonů s vazbou na karpatská pohoří, které jen zřídka zasahují směrem na západ na střední a severní Moravu a v některých případech až do Čech (*Carex pendula*, *Equisetum telmateia*, *Euphorbia amygdaloides*, *Valeriana simplicifolia*).

K významnějším floristickým nálezům je možno řadit ověření lokality silně ohroženého poddruhu zdravínku jarního pravého (*Odontites vernus* subsp. *vernus*) v údolí Velký Skalník ve Vsetíně-Jasenících. Rozšíření tohoto taxonu v Beskydách nedávno zpracoval DANČÁK (2011). Výskyt v údolí Velký Skalník je znám od roku 2000 (DANČÁK 2011) a ověřen byl také v roce 2008 (KOUTECKÝ et al. 2009) během floristického kurzu na Vsetíně. Tento časný ekotyp zdravínku jarního roste v závěru údolí v obilném poli spolu s dalšími zajímavějšími druhy, např. *Centaurea cyanus*, *Trifolium incarnatum*. Populace na této lokalitě je početná a není přímo ohrožena, přesto je poddruh obecně ohrožen na celém území vsetínska kvůli ústupu od tradičního hospodaření a mizení dřívě běžných drobných políček z krajiny.

Podrobný průzkum flóry v rozsáhlejších územích je náročný z několika důvodů. Protože se jedná o živé organismy – rostliny, je průzkum časově omezen pouze na vegetační sezónu během roku. Dále klade průzkum vysoké nároky na mapovatele – a to jak po stránce fyzické (jedná se zpravidla o členitý terén), tak zejména po stránce odborné. Vyžaduje totiž zevrubnou znalost rostlinných druhů pro vytvoření kvalitního a pokud možno kompletního soupisu a zároveň dobré povědomí o regionální flóře – schopnost odlišit, které druhy jsou regionálně běžné a které vzácné a ohrožené, popř. zcela nové pro region (tj. odlišit, které nálezy vyžadují podrobnější záznamy). Síťové mapování cévnatých rostlin je proto víceleté. V průběhu mapování byla založena informační webová stránka (www.mapovaniivs.cz), kde jsou průběžně zveřejňovány zajímavé nálezy. Potenciální noví

mapovatelé zde o síťovém mapování naleznou také všechny základní informace pro případ, že by se do něj chtěli aktivně zapojit. Nalezené druhy jsou postupně zapisovány do nálezové databáze Moravskoslezské pobočky ČBS (www.nalezovka.cz). Síťové mapování je realizováno občanským sdružením Rosička, pod záštitou Moravskoslezské pobočky České botanické společnosti.

Obr. 1: Území okresu Vsetín mimo CHKO Beskydy s devíti čtverci síťového mapování (žlutě) zkoumanými v roce 2015. Fig. 1: Vsetín region map showing nine grid cells (in yellow) surveyed in 2015.

LITERATURA

- DANČÁK M. (2011): *Odontites vernus* subsp. *vernus*, pp. 321–322. In: POPELÁŘOVÁ M., HLISNIKOVSKÝ D., KOUTECKÝ P., DANČÁK M., TKÁČIKOVÁ J., VAŠUT R. J., VYMAZALOVÁ M., DVORSKÝ M., LUSTYK P. & OHRYZKOVÁ L.: Rozšíření vybraných taxonů cévnatých rostlin v CHKO Beskydy a blízkém okolí (Výsledky mapování flóry z let 2006–2009). *Zprávy České botanické společnosti*, 46: 277–359.
- GRULICH V. (2012): Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition. *Preslia*, 84: 631–645.
- KOUTECKÝ P., POPELÁŘOVÁ M., LUSTYK P., DANČÁK M., TKÁČIKOVÁ J. & HLISNIKOVSKÝ D. (2009): Výsledky floristického kurzu České botanické společnosti ve Vsetíně (29. června – 5. července 2008). *Zprávy České botanické společnosti*, 44, Příl. 2009/1: 1–106.
- POPELÁŘOVÁ M., HLISNIKOVSKÝ D., KOUTECKÝ P., DANČÁK M., TKÁČIKOVÁ J., VAŠUT R. J., VYMAZALOVÁ M., DVORSKÝ M., LUSTYK P. & OHRYZKOVÁ L. (2011): Rozšíření vybraných taxonů cévnatých rostlin v CHKO Beskydy a blízkém okolí (Výsledky mapování flóry z let 2006–2009). *Zprávy České botanické společnosti*, 46: 277–359.
- TKÁČIKOVÁ J. (2015): *Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2015*. Ms., 45 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí KÚ Zlín]
- TKÁČIKOVÁ J., DANČÁK M., KOCIÁN P. & HLISNIKOVSKÝ D. (2013): *Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín*. Ms., 14 pp. [Depon. in: Muzeum regionu Valašsko, Valašské Meziříčí]

JANA TKÁČIKOVÁ

Rosička, o. s., Jarcová 102, CZ-756 24 Bystřička, e-mail: janatkacikova@seznam.cz

Vzděláváme multimediálně, interaktivně a efektivně

Vzdělávání prostřednictvím ICT (informačních a komunikačních technologií) představuje mladé a dynamicky se rozvíjející odvětví výuky. Využití interaktivních animací a her je účinným nástrojem pro vzdělávání také v muzejním prostředí. Muzeum regionu Valašsko se v posledních letech zaměřuje na tvorbu a efektivní využití vzdělávacích animací a her s tematikou přírodního a kulturního dědictví, environmentálního vzdělávání a dalších interdisciplinárních témat. Interaktivní učební pomůcky využívají lektori i kurátoři muzea nejen jako doplňky výstav a expozic, ale také při výukových lektorských programech pro školy a při akcích pro veřejnost.

Využití interaktivních pomůcek je založeno na principech didaktického konstruktivismu, simulacních her a zážitkové pedagogiky, tedy na „učení hrou“. Ve srovnání s klasickými výukovými formami (výklad, přednáška,...) se opakovaně potvrzuje pozitivní výukový efekt interaktivních animací a her (HUSÁK et al. 2015). Díky multimediální vizualizaci je předávané učivo srozumitelnější a zábavnější, zapojení žáků při řešení problému zároveň zvyšuje jejich zájem a celkově tak roste efektivita vzdělávání. Lektor funguje jako průvodce, motivátor a moderátor diskuze (tzv. facilitátor), nikoliv jako učitel-mentor (BÍLEK 2008).

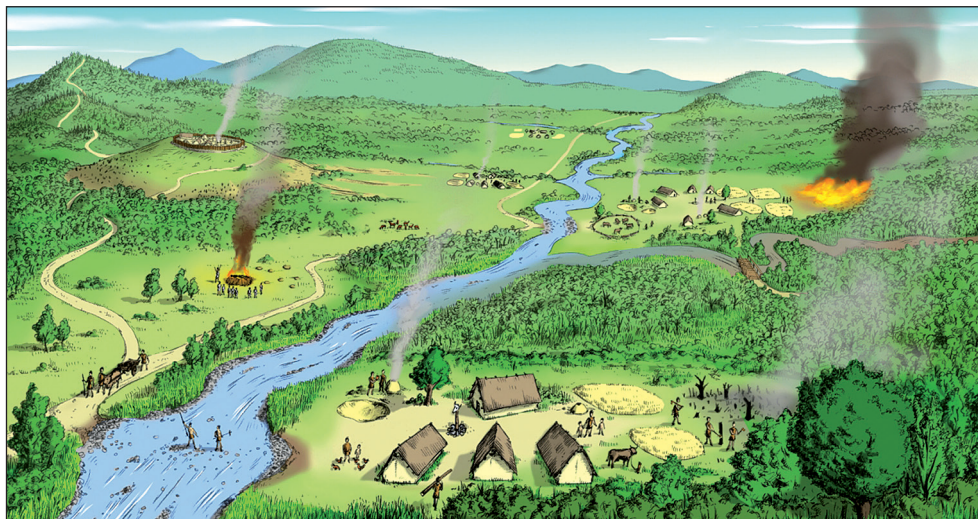
V současnosti probíhají v muzeu dva projekty, které využívají poznatků získaných během předchozích let a kladou si za cíl vytvořit unikátní výukové materiály (interaktivní animace, hry, stolní hry, pracovní a metodické listy aj.). Výukové materiály budou využitelné při soutěžích, konferencích, workshopech a samozřejmě při lektorských programech muzea. Výstupy projektů jsou cílené na žáky základních škol, ale jsou využitelné i pro studenty středních škol a pro širokou laickou i odbornou veřejnost. Realizace projektů povede také ke sdílení získaných zkušeností a postupů s pedagogy díky akreditovaným školením pro učitele základních škol pod záštitou MŠMT ČR.

Projekt s názvem „Barevný svět“ prezentuje téma barev očima fyzika, archeologa, psychologa, ekologa i umělce a každý jednotlivý pohled dotváří část barevné mozaiky. Projekt je dotován z programu Ministerstva kultury ČR „Kulturní aktivity - podprogram „Podpora výchovně vzdělávacích aktivit v muzejnictví“ pro rok 2015. Projekt je strukturován do šesti výukových celků, z nichž první tři jsou zejména přírodovědné a následují celky zaměřené převážně na kulturu, umění a psychologii barev. První celek má název „Jak vznikají barvy“ a zaměřuje se na fyzikální podstatu světla a vnímání barev meteorologických procesů a jevů. Vysvětluje, proč je obloha modrá, sníh bílý, jablko červené a duha obsahuje celé spektrum barev. Následuje botanická sekce „Barvy a rostliny“, která popisuje funkci barviv ve světě rostlin a odhaluje tak například tajemství fotosyntézy a barev

podzimního listí. Další část je věnovaná barvám v říši zvířat; uživatel se dozví, jak vidí pes, včela nebo had a jak se liší jejich zrakové orgány od oka člověka. Celek s názvem „Mícháme barvy“ vysvětluje teorii barev a věnuje se různým typům míchání barev. V části s názvem „Využíváme barvy“ získají uživatelé informace o využití barev v tradič-

Obr. 1: Výuka pomocí ICT je interaktivní a zábavná (Foto J. Husák).

Obr. 2: Pohled na valašskou krajinu v době bronzové ze hry „Proměny krajiny“ (Autor kresby J. Anlauf).

ní historické, lidové a umělecké tvorbě na praktických příkladech. Poslední kapitola „Vnímáme barvy“ je zaměřena na podprahové působení barev na lidskou psychiku a barvě jako výrazovému prostředku nejen v umění.

Druhý projekt nese název „Pořízení vybavení a výukových pomůcek určených k interpretaci vztahu člověka a krajiny na Valašsku“ a je dotován z prostředků Státního fondu životního prostředí. Výstupem projektu bude soubor unikátních interaktivních her a dalších výukových pomůcek, které budou sloužit k efektivní výuce komplexních environmentálních témat. Hra „Proměny krajiny“ se zaměřuje na vývoj přírodní i společenské složky valašské krajiny v průběhu historie. Uživatel při hře prochází časovými epochami (prvohory, druhohory, doba ledová, doba bronzová, středověk, valašská kolonizace, průmyslová revoluce, socialismus, současnost) a objevuje skrytá tajemství prostřednictvím kvízů a hádanek s vazbou na Valašsko v současnosti. Hra „Po nás potopa“ se zabývá vlivem lidské činnosti v krajině na příkladu povodní. Uživatel má za úkol ochránit město v údolí před povodněmi pomocí investic do protipovodňových opatření. Myšlenka obou her vychází z konceptu simulačních tahových strategií a využívá zkušenosti s podobnými hrami, které byly již při muzejních aktivitách testovány (HUSÁK 2013). Obě hry zároveň budou obsahovat evaluační systém, který přispěje k dalšímu rozvoji kvality multimediálního vzdělávání. V rámci projektu budou pořízeny také interaktivní tabule, stolní hry a další originální interaktivní prvky.

Oba projekty budou zakončeny k začátku roku 2016 a proto se školy i běžní návštěvníci muzea můžou již brzy těšit na inovativní a zajímavé interaktivní produkty z tvorby Muzea regionu Valašsko.

LITERATURA

- BÍLEK M. (2008): Konstruktivismus ve výuce přírodovědných předmětů, Olomouc, 6 pp.
- HUSÁK J. (2013): Využití konstruktivisticky orientované interaktivní hry pro výuku environmentálních témat: protipovodňová opatření v krajině. Geografický výzkum: Participace a angažovanost, Brno, pp. 81–91.
- HUSÁK J., VAN DER HORST D. & GIMONA A. (2015): Use Serious Game designs to improve Education Effectivity of Complex Environmental Issues. Sborník z konference „Innovation in Environmental Education: ICT and intertegenerational learning“, Florence, pp. 66–72.

JAN HUSÁK

Muzeum regionu Valašsko, Horní náměstí 2, CZ-755 01 Vsetín, Česká republika; husak@muzeumvalassko.cz

Acta Carpathica Occidentalis

Společný časopis Muzea regionu Valašsko, p.o. a Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně, p.o.

Kontaktní adresa: RNDr. Lukáš Spitzer, Ph.D., Muzeum regionu Valašsko, p.o., Horní náměstí 2, 755 01 Vsetín, tel.: 603 304 911,

e-mail: aco@muzeumvalassko.cz

Pokyny pro autory

Časopis *Acta Carpathica Occidentalis* uveřejňuje příspěvky přinášející původní výsledky přírodovědného výzkumu především z regionu Západních Karpat (ČR i SR), zejména pak z území Zlínského kraje a okolí. Dále personálie a aktuality, recenze a krátká sdělení faunistického nebo floristického průzkumu a výsledky výzkumu v oblasti ekologické výchovy, udržitelného rozvoje a příbuzných témat.

Podmínky přijetí či nepřijetí rukopisu

Do tisku se přijímají pouze práce originální, dosud neuveřejněné, v jiném případě je nutný předchozí souhlas redakční rady. Došlé rukopisy budou posouzeny redakční radou a na základě hlasování budou přijaty/nepřijaty k recenznímu řízení. Rukopisy procházejí recenzním řízením, o přijetí rozhoduje redakční rada na základě posudků nejméně dvou recenzentů, odborníků na dané téma. Autor dostane k dispozici posudky recenzentů k zapracování či argumentaci uvedených námitek. **Příspěvky do sekce „Aktuality a personálie“ neprochází recenzním řízením.** Za věcný obsah příspěvku odpovídají autoři. Redakční rada může učinit stylistické, pravopisné a formální opravy textu. Autoři dostanou své práce **ke korektuře v náhledu sazby**. Příspěvky nejsou honorovány, autor v případě přijetí poskytuje vydavateli práva k publikaci příspěvku v tištěné a elektronické formě. Autoři prací obdrží **příspěvek v elektronické formě a 1 výtisk sborníku**.

Časový harmonogram a průběh posuzování příspěvků

Časopis vychází jednou ročně v závěru daného roku. Termín ukončení přijímání rukopisů do recenzního řízení je 30. červenec. Posudky recenzentů budou korespondenčnímu autoru poskytnuty k zapracování neprodleně po jejich obdržení ze strany recenzentů. V jednotlivých případech po konzultaci v redakční radě lze přijmout rukopis i po stanoveném termínu.

Náležitosti rukopisu

Rukopisy se přijímají především v češtině a slovenštině (v odůvodněných případech v angličtině). Rukopisy formátujte podle vzorů pověšených na webových stránkách časopisu. Klíčová slova (Keywords) (**neopakujte slova uvedená v názvu článku**) a Abstract uvádějte pouze v angličtině. Název práce a popisky k přílohám jsou požadovány česko- či slovensko-anglicky. Překlad si autor pořizuje sám, redakce zprostředkovává pouze jazykovou revizi menšího rozsahu.

Práce (včetně příloh) se přijímají přednostně elektronickou poštou. Jiný způsob dodání je nutno předem dohodnout. **Práce mají mít toto základní uspořádání:** stručný a výstižný název a jeho překlad do angličtiny, jméno a příjmení autora(ů), adresa autora(ů) včetně PSČ, kontakt na korespondenčního autora (nejlépe e-mail), klíčová slova, abstrakt, vlastní text práce (doporučené členění na úvod, materiál a metodika, výsledky, diskuze a popřípadě shrnutí, poděkování, literatura, texty k přílohám). Jednotlivé části mohou být podle potřeby spojeny (např. výsledky s diskusí). V odůvodněných případech a u krátkých sdělení nemusí být text práce členěn vůbec. Přílohy (obrázky, grafy, tabulky) musí být redakci poskytnuty jako samostatné soubory. **Klíčová slova** – několik (3–10) slov či sousloví vystihujících obsah článku. **Abstrakt** – stručný obsah článku seznamující s nejdůležitějšími výsledky a závěry příspěvku o maximálním rozsahu 2000 znaků včetně mezer.

Nadpisy jednotlivých částí práce se píší samostatně na zvláštní řádek, s výjimkou abstraktu a klíčových slov. Maximální doporučená délka textu je 54 000 znaků včetně mezer. Text neupravuj-

te do více sloupců, nepoužívejte rozdělování slov. Pro jména rodů, podrodů, druhů a poddruhů (ne vyšších taxonomických jednotek) používejte *kurzívu*, ne však pro autory taxonů, roky a např. zkratky subsp., sp. a další. *Kurzívou* pište také názvy časopisů nebo knižních titulů a manuskriptů v části „Literatura“. *Kurzívou* však nepište druhová a rodová jména uvedená v názvu citovaných prací. KAPITÁLKAMI uvádějte autory citací v textu i v seznamu literatury. Jiné vlastní formátování textu není žádoucí.

Obrázky zasílejte vždy jako samostatné soubory ve formátech JPG, TIFF, PDF apod., nikoli jako součást textu ve Wordu, **tabulky a grafy** přikládejte jako samostatné soubory MS Office (Word, Excel), a můžete vyznačit jejich umístění v textu (**vložením odkazu např. „Obr. 1 zde“ do textu**). Obrazové předlohy je nutno dodat ve kvalitě, která umožňuje tisk ve stupních šedi, a v co nejvyšším rozlišení. **Popisky** k tabulkám a obrázkům musí být umístěné na konec textu.

Autoři musí respektovat kodex botanické a zoologické nomenklatury, v části „*Metodika a Materiál*“ musí být uveden zdroj použité nomenklatury. **Jména druhů a nižších taxonomických jednotek** uvádějte při první zmínce v práci celá, včetně nezkráceného jména autora popisu, roku a případných závorek (uvádění autorů a roků popisu neplatí pro botanické příspěvky). V abstraktu autory popisů neuvádějte. V dalším textu je při opakování možno rodová jména zkracovat, pokud nemůže dojít k záměně a nejasnostem. **Datum** pište s mezerami, měsíce římskými číslicemi (1. VI. 1994), v anglickém textu pište římské číslice malými písmeny a bez mezer (1.vi.1994), zde používejte též desetinnou tečku místo čárky (4.7 mm). **Kódy lokalit** pro pole síťové mapování pište až za název lokality do kulaté závorky – např. Dobrá (6376). Názvy lokalit vypisujte celé, např. Frýdlant nad Ostravicí (nikoliv Frýdlant n/O). **U faunistických a floristických údajů je třeba uvádět:** zemí, lokalitu (její kód), datum nálezu, počet exemplářů (případně pohlaví, pro samce: M; pro samici: F), jméno autora nálezu (leg. nebo lgt.), determinátora (det.), popřípadě autora revize determinace (rev.), majitele sbírky (coll.), apod.

Při přípravě rukopisu se řiďte pokyny *Internetové jazykové příručky* (<http://prirucka.ujc.cas.cz/>).

Citace literatury. Pro způsob citace literárních pramenů se řiďte minulými čísly sborníku. Citace v textu uvádějte podle vzorů: NOVÁK (2005), (ŠPAŇHELOVÁ 2009), ZEMAN & KOTLÁŘ (1966), (ZEMAN & KOTLÁŘ 1966), při více než dvou autorech pak BOHUNÍK et al. (1998). Všechny práce citované v textu musí být uvedeny v seznamu literatury a žádné jiné. Názvy časopisů uvádějte nezkrácené.

Internetové odkazy. Uveďte autora(y) stránky, název stránky (*kurzívou*) a adresu (uvedenou <http://> nebo <https://>), do závorky pak uveďte datum přístupu autora na stránku (nikoliv datum vytvoření stránky), v uvedených příkladech viz KONVIČKA (2009).

Příklady citací

ANONYMOUS (1981): ČSSR 1:500 000. Účelová podkladová mapa pro ústav pro výzkum obratlovců ČSAV. Kartografie, Praha, 1 mp.

BURVÁKOVÁ B. (1996): Rozšíření druhů rodu *Philonotis* v České republice. Ms., 86 pp. [Mgr. thesis, Přírodovědecká fakulta UK Praha]

HOLUŠA J. (1997a): Druhové spektrum sarančí (*Caelifera*) a kobylek (*Ensifera*) údolí potoka Dinotice (Vsetínské vrchy). *Klapalekiana*, 33: 11–16.

KONVIČKA O. (2009): Druh saranče vrzavá *Psophus stridulus* (Linnaeus, 1758). *Biolib*, <http://www.biolib.cz/cz/taxon/id252/> (accessed 10 February 2012).

PAVELKA J. & TREZNER J. (eds): *Příroda Valašska*. Český svaz ochránců přírody, Vsetín, 568 pp.

REJZEK M. (2005): Cerambycidae (tesaříkovití), pp. 530–532. In: FARKAČ J., KRÁL D. & ŠKORPÍK M. (eds): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. (Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates). AOPK ČR, Praha, 760 pp.

SABOL O. & BOČÍŠK I. (2007): Nové a zajímavé nálezy tesaříkovitých (Coleoptera: Cerambycidae) z okolí Frýdku-Místku a Karviné (Česká republika). *Práce a studie Muzea Beskyd (Přírodní Vědy)*, 19: 97–104.

SPITZER L. & VALCHÁŘOVÁ J. (2006): Monitoring populací druhu *Carabus variolosus* a zjištění biotopových nároků druhu na vybraných lokalitách na Vsetínsku. Ms., 41 pp. [Depon. in: AOPK ČR Praha]

TRÁVNÍČEK D. (2010): Poznámky k výskytu *Laccobius* (*Dimorpholaccobius*) *simulatrix* Orchymont, 1932 v České republice. *Acta Carpathica Occidentalis*, 1: 104–105.

OBSAH | CONTENTS

Články | Articles

- 3 • JANÍČKOVÁ Kateřina & DOLNÍČEK Zdeněk: Šlichová prospekce na lokalitách spojených s údajnou historickou těžbou drahých kovů v Moravskoslezských Beskydech
- 17 • DÍTĚ Daniel, MURIN Bohumil, HÁJEK Michal, HÁJKOVÁ Petra, SEDLÁKOVÁ Blažena, MELEČKOVÁ Zuzana & ELIÁŠ Pavol jun.: Nová lokalita páperca alpského (*Trichophorum alpinum*) na Slovensku
- 23 • DÍTĚ Daniel, MELEČKOVÁ Zuzana & ELIÁŠ Pavol jun.: Ostrica blšná (*Carex pulicaris*) – nový druh vo Veľkej Fatre
- 28 • DŘEVOJAN Pavel & GALUŠKOVÁ Hana: Pozoruhodné floristické nálezy z nivy Moravy mezi Strážnicí a Kunovicemi
- 50 • PLEVOVÁ Lenka: Flóra Vlárského průsmyku v severní části Bílých Karpat
- 77 • ŠTRBA Peter: Poznámky k výškovému rozšířeníu zástupcov radu Polygonales v Západných Karpatoch
- 84 • VALACHOVIČ Milan: Lesné spoločenstvá s borovicou lesnou na Slovensku – koncept ich klasifikácie
- 93 • BANAŠ Marek, STANOVSKÝ Jiří, DVOŘÁK Václav & ZEIDLER Miroslav: Příspěvek k poznání vegetace a fauny brouků 10 let po provedené revitalizaci části potoka Kněhyně (k. ú. Prostřední Bečva) v CHKO Beskydy
- 108 • TUF Ivan Hadrián & KUPKA Jiří: První nález zemivky *Strigamia pusilla* z území České republiky (Chilopoda: Geophilomorpha)
- 111 • KONVIČKA Ondřej & ČÍŽEK Lukáš: Rozšíření rýhovců *Rhysodes sulcatus* (Fabricius, 1787) a *Omoglymmius germari* (Ganglbauer, 1892) (Coleoptera: Rhysodidae) v České republice
- 115 • GABRIŠ Radim & VÁVRA Jiří Ch.: Nové nálezy *Cerophytum elateroides* (Latreille, 1804) (Coleoptera, Cerophytidae) na severní Moravě s poznámkami k jeho bionomii
- 119 • KONVIČKA Ondřej & SPITZER Lukáš: Zajímavé nálezy brouků (Coleoptera) z východní Moravy ve sbírce Miloslava Herrmanna (Česká republika)
- 123 • TRÁVNÍČEK Dušan: Rozšíření vodomila *Laccobius (Dimorpholaccobius) simulatrix* Orchymont, 1932 v České republice a poznámky k určování tohoto druhu
- 126 • ŠNAJDARA Pavel & SPITZER Lukáš: Rozšíření a stav vybraných populací modráška hořcového Rebelova (*Phengaris alcon rebeli*) (Lepidoptera: Lycaenidae) ve Zlínském kraji (východní Morava)
- 139 • ČELECHOVSKÝ Alois, CHMELA Josef & CHMELA Miloslav: Makrolepidoptera Pozděchova na Valašsku (Česká republika)

Aktuality a Personálie | Currents News and Personals

- 158 • Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti v roce 2015
- 161 • Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2015
- 163 • Vzděláváme multimediálně, interaktivně a efektivně
- 165 • *Acta Carpathica Occidentalis*. Pokyny pro autory